

העולם המדעי והרפואי עמד בפני מגיפה בהיקף חסר תקדים שסיכנה חיים של כלל האוכלוסייה ודרשה פיתוח של חיסון חדש בזמן מועט. החיסונים נגד וירוס הקורונה הצילו חיים רבים בישראל ובעולם כולו, והפכו פנדמיה קטלנית למחלה ברת מניעה וטיפול. בעיצומה של מגיפה עולמית, פעל משרד הבריאות ביעילות ובמקצועיות, ניהל שיח עם רשויות הבריאות בעולם ובכללן ה-FDA וה-CDC-הפיק לקחים תוך כדי תנועה שהובילו להחלטות בשטח, על מנת לשמור על בריאות הציבור. בשל פעולות אלו מדינת ישראל הייתה הראשונה שהתחסנה והובילה מבצע חיסונים מפואר, הראשונה שעלתה על תופעות לוואי ושקיבלה החלטות שהובילו את כל העולם.

בנוגע לדיווח תופעות הלוואי מהחיסון נגד קורונה:

מדינת ישראל הייתה הראשונה לזהות ולדווח על תופעת הלוואי של חיסוני mRNA דלקת בשריר הלב (מיוקרדיטיס) ופרסמה בשקיפות לציבור בישראל ובעולם. הדבר התאפשר בזכות מערכת הדיווח על תופעות לוואי של תרופות וחיסונים שקיימת במשרד הבריאות שנים רבות, עוד טרם מגיפת הקורונה, בה מדווחות תופעות הלוואי ע"י צוותים רפואיים ישירות למשרד הבריאות.

משהחלה מגיפת הקורונה יזם המשרד הקמת מערכת דיווחים ממוחשבת נוספת על מנת להקל על הדיווח, ובמקביל המשיך הניטור במערכת הרגילה תוך כדי מעקב ידני אחר הדיווחים. כלל הדיווחים שהתקבלו בממשק מקופות החולים נבדקו. מאחר והיו עשרות דיווחים שלא היה בהם פרטי מידע קריטיים או שלא היו קשורים כלל לחיסוני קורונה סוכם כי הדיווחים יהיו באופן שבו ידווחו ידנית וינתחו ע"י עובדי משרד הבריאות. בנוסף, בכדי לשפר את הדיווח ישירות מאזרחים הקים המשרד במהלך המגיפה טופס מזוהה בו ניתן לדווח על תופעת לוואי לאחר חיסון קורונה וגייס צוות מקצועי נוסף לנתח בזמן אמת את הממצאים. גם אלו פורסמו בשקיפות מלאה לציבור. המשרד עובד גם כיום על שיפור המערכת הממוחשבת על מנת להקל על דיווחי תופעות לוואי בשגרה אולם חשוב להדגיש שגם בזמן אמת עקב המשרד אחר דיווחי תופעות לוואי בעולם בהשוואה למה שעלה במערכת הניטור בישראל והיתה הלימה מוחלטת בממצאים.

יש לציין שמשרד הבריאות פעל בשקיפות לאורך כל הדרך אל מול הציבור ומקבלי ההחלטות, וכן פעל ופועל גם היום על מנת להמשיך ולעודד את התחסנות האוכלוסייה, זאת על מנת למנוע פגיעה משמעותית בבריאות הציבור וכן להציל חיים.

בנוגע לצט"מ:

הצוות לטיפול במגיפות מתכנס באופן קבוע על מנת לתת המלצות למשרד הבריאות, וחברים בו נציגים מבתי החולים, קופות החולים, מעבדות ועוד. מטבע הדברים, מאחר והיה מדובר במגיפה בסדר גודל עולמי, שהשפיעה על כל תחומי החיים של כל אדם בישראל ובעולם, הורחב הצוות על מנת לוודא שקיים ייצוג למגוון תחומים שהיו משמעותיים ביותר בקבלת המלצות בעת המגיפה. במבחן התוצאה גודל הצט"מ לא היווה מחסום אלא כוח, כאשר המלצות הצט"מ הובילו להחלטות הנכונות של משרד הבריאות, בצורה מהירה, מבוססת נתונים ויעילה, כך שההשוואה לוועדות אחרות שפועלות בעולם אינה מדויקת. בעקבות פעילות הצט"מ משרד הבריאות הישראלי היה הראשון בעולם לקבל החלטות קריטיות, מהירות ויעילות על סמך נתונים בזמן אמת.

יש לציין כי המשרד פעל ופועל בשקיפות על מנת לתת לציבור את מלוא המידע הן בשגרה והן בחירום. בנוסף, פועל המשרד בדרכים רבות על מנת להגדיל את הכיסוי החיסוני בחיסוני

השגרה, וזאת על ידי הגברת שעות החיסון בטיפות חלב, בייחוד באזורים המתאפיינים באחוז כיסוי חיסוני נמוך, ביישוג אקטיבי של בלתי מחוסנים ובהסברה על חשיבות החיסונים במניעת מחלות.